

[Hem](#) > ... > [Domstolsförfaranden](#) > [Digitaliseringsförordningen – Underrättelser Från Medlemsstaterna](#) [Czechia](#)

>

Innehåll inlagt av
Tjeckien

Digitaliseringsförordningen – underrättelser från medlemsstaterna

Tjeckien

Den här sidan innehåller information om medlemsstaternas underrättelser i enlighet med förordning (EU) nr 2023/2844.

1. Nationella it-portaler för kommunikation med domstolar eller andra myndigheter

Tjeckien har för närvarande ingen informationsportal för deltagande i domstolsförfaranden och för elektronisk kommunikation mellan fysiska och juridiska personer och behöriga nationella rättsliga organ med funktioner som motsvarar den europeiska elektroniska åtkomstpunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2023/2844.

2. Nationell lagstiftning om videokonferens i frågor på privaträttens område

Reglerna för användning av videokonferenser är desamma för både civilrättsliga och handelsrättsliga förfaranden och finns i § 102a i civilprocesslagen (lag nr 99/1963, i dess ändrade lydelse). En domstol kan använda videokonferenser för att t.ex. göra det möjligt för en deltagare att delta i förfarandet, för att höra ett vittne eller en sakkunnig eller för tolkning.

En domstol får tillåta användning av videokonferenser på begäran av någon av deltagarna, men får också besluta att göra detta på eget initiativ om den anser det lämpligt. I sådana fall krävs inte deltagarnas samtycke till användning av videokonferenser. Lagen innehåller inget särskilt förfarande för beslut om huruvida en deltagare ska delta i förfarandet genom videokonferens. Domstolen får dock ge deltagarna möjlighet att kommentera denna möjlighet och ge dem en lämplig rättslig tidsfrist för att göra detta.

Deltagande i förfaranden genom videokonferenser tillhandahålls genom fjärråtkomst. Lagen innebär inte någon begränsning av varifrån deltagaren kan ansluta till förfarandet. Det enda villkoret är att domstolen under videokonferensen måste kunna fastställa identiteten för varje deltagare som inte är fysiskt närvarande i rättssalen, och det måste säkerställas att den person som hörs på distans inte utsätts för någon otillbörlig påverkan.

Lagen kräver att en audiovisuell inspelning görs av förfaranden som genomförs via videokonferens. Därtill kan domstolen föra ett skriftligt protokoll. Inspelningen och protokollet är en del av handlingarna. Inspelningen kan spelas upp eller kopieras under samma förutsättningar som gäller för att ta del av handlingarna (§ 44.4 i civilprocesslagen). Åtkomsten till handlingarna är dock begränsad till domstolstjänstemän och deltagare i förfarandet och deras ombud. Andra personer kan ansöka hos domstolen om att få ta del av handlingarna. Detta är endast tillåtet om de har ett rättsligt intresse av att ta del av handlingarna eller om det finns andra välgrundade skäl. Justitieministeriet har inrättat ett enhetligt lagringsutrymme för ljud- och bildupptagningar som gör det möjligt att spela upp och kopiera upptagningar även med hjälp av tidsbegränsad fjärråtkomst,

varvid fjärråtkomstlänken endast får användas av den person till vilken länken skickas, på samma villkor som gäller för en person som läser handlingarna.

Under förfaranden genom videokonferens är det nödvändigt att säkerställa att den tekniska anslutningen fungerar korrekt. För detta ändamål organiserar domstolen vanligtvis en testanslutning i god tid före den planerade förhandlingen (vanligtvis några dagar i förväg). Om det ändå uppstår problem med anslutningen under själva förhandlingen kan deltagaren eller någon annan person som är inblandad i rättshandlingen invända mot ljud- eller bildupptagningens kvalitet.

Domstolarna använder främst stationära klienter som Cisco Webex och Real Desktop Presence för att hålla domstolsförhandlingar genom videokonferens. När det gäller hårdvara förlitar de sig huvudsakligen på videokonferensutrustningar (system) som är särskilt utformade för videokonferenser. Dessa omfattar Polycom RealPresence Group 310, 510 och 700, Cisco RoomBar, RoomKit, RoomKit+ och DeskPro.

3. Nationell lagstiftning om videokonferens i frågor på straffrättens område

(a) Användningen av videokonferenser för förhandlingar regleras av ett antal bestämmelser i lag nr 141/1961 om straffrättsliga förfaranden (straffprocesslagen), särskilt §§ 52a och 111a.

I § 52a anges tre grupper av grunder för att använda videokonferens, nämligen skydd av personers rättigheter (här nämns som exempel ålder och hälsotillstånd), säkerhetsskäl (t.ex. oro för vittnens säkerhet) och andra viktiga grunder, såsom kostnadseffektivitet och påskyndande av det straffrättsliga förfarandet. För att videokonferens ska kunna användas måste den dock vara förenlig med rättshandlingens art och vara tekniskt genomförbar.

I § 111a i straffprocesslagen fastställs närmare bestämmelser om förhör med tilltalade eller andra personer genom videokonferens. I punkt 2 i det avsnittet anges hur identiteten på den person som hörs ska kontrolleras (för detaljer, se nedan), medan punkt 3 anger det förfarande som ska följas vid kontroll av identiteten på ett hemligt vittne. I enlighet med § 111a 4 i straffprocesslagen måste den person som hörs innan förhöret genom videokonferens inleds informeras om det sätt på vilket förhöret ska genomföras. De måste också informeras om möjligheten att invända mot kvaliteten på videokonferensen. Invändningar mot den låga kvaliteten på video- eller ljudöverföringar kan göras när som helst under förhöret. Eftersom behovet av att skydda alla rättigheter för den person som hörs (särskilt den tilltalades rätt till försvar) i lika hög grad gäller för förhör genom videokonferens, är det självklart att ett förhör måste avbrytas tillfälligt om överföringskvaliteten är dålig eller helt avbrytas om den dåliga kvaliteten på anslutningen förhindrar en smidig kommunikation eller om de personer som deltar i förhöret till exempel inte kan se varandras ansikten.

§ 52a

Teknisk utrustning för video- och ljudöverföring (videokonferensutrustning) får användas vid utförandet av rättegångshandlingar i straffrättsliga förfaranden, om detta är nödvändigt för att skydda personers rättigheter, särskilt med hänsyn till deras ålder eller hälsotillstånd, eller om det krävs av säkerhetsskäl eller andra viktiga skäl.

§ 111a

1. Om förhöret med den tilltalade genomförs med hjälp av videokonferensutrustning, ska dennes advokat underrättas om den tid och plats till vilken den tilltalade har kallats. Om en medtilltalad, ett vittne eller en sakkunnig hörs på detta sätt, ska den tilltalades advokat informeras om tid och plats där förhöret kommer att hållas av den behöriga åklagarmyndigheten.
2. Om förhöret med en person genomförs med hjälp av videokonferensutrustning, ska personens identitet kontrolleras av en tjänsteman vid domstolen, åklagarmyndigheten eller polismyndigheten som har bemyndigats för detta ändamål av den person som genomför förhöret. Den person som kontrollerar identiteten på den plats där den person som hörs befinner sig kan vara en tjänsteman vid domstolen, åklagarmyndigheten, fängelset eller polismyndigheten, med samtycke från den person som genomför förhöret, förutsatt att de har bemyndigats att göra detta av rättens ordförande, chefsåklagaren, fängelsedirektören eller chefen för polismyndigheten. Denna tjänsteman ska närvara på den plats där den person som hörs befinner sig under hela förhöret.

3. Identiteten hos ett vittne vars identitet är hemlig och vars förhör genomförs med hjälp av videokonferensutrustning ska i domstolsförfaranden kontrolleras av rättens ordförande eller av en tjänsteman vid domstolen med ansvar för att säkerställa skyddet av sekretessbelagda uppgifter som utsetts av rättens ordförande och, i förberedande förfaranden, av en tjänsteman vid åklagarmyndigheten eller polismyndigheten med ansvar för skyddet av sekretessbelagda uppgifter som utsetts av chefsåklagaren eller chefen för polismyndigheten. Denna tjänsteman ska närvara på den plats där det vittne vars identitet är hemlig befinner sig under hela förhöret.

4. Den åklagarmyndighet som genomför förhöret ska innan förhöret som genomförs med hjälp av videokonferensutrustning inleds informera den person som hörs om hur förhöret ska genomföras.

5. När som helst under förhöret med hjälp av videokonferensutrustning kan den person som hörs invända mot kvaliteten på video- eller ljudöverföringen.

(b) Enligt tjeckisk lag är samtycke till att ett förhör genomförs med hjälp av videokonferens inte ett villkor för att det ska genomföras. De tillämpliga reglerna är helt enkelt de allmänna reglerna för förhör.

(c) Justitieministeriet installerade nästan 170 videokonferensanordningar redan mellan 2014 och 2016, inte bara i domstolar på alla nivåer, utan även vid allmänna åklagarmyndigheter eller i fängelser, som en del av projektet "Införande av videokonferenser inom rättsväsendet", och säkerställde därmed en adekvat infrastruktur för videokonferenser.

(d) Enligt § 33.1 i straffprocesslagen omfattar den tilltalades rättigheter rätten att välja en advokat och att rådgöra med denne under de rättegångshandlingar som utförs av åklagarmyndigheten. När den tilltalade hörs får den tilltalade emellertid inte rådfråga advokaten om hur han eller hon ska besvara en fråga som han eller hon har ställt. Den tilltalade kan begära att bli hörd i närvaro av sin advokat och att advokaten deltar i andra rättegångshandlingar under förundersökningen. Även om den tilltalade hålls häktad eller avtjänar ett fängelsestraff får han eller hon tala med sin advokat utan att en tredje man är närvarande.

§ 33 Den tilltalades rättigheter

1. En tilltalad ska ha rätt att yttra sig om alla de omständigheter som han eller hon är misstänkt för och om bevisningen, men han eller hon ska också ha rätt att tåga. De får avge förklaringar om sakförhållanden och lägga fram bevisning till sitt svaromål, lämna in ansökningar, begära och ansöka om rättsmedel. De ska ha rätt att välja en advokat och att rådfråga dem under de rättegångshandlingar som utförs av en åklagarmyndighet. När de hörs får de emellertid inte rådfråga advokaten om hur de ska besvara en fråga som har ställts till dem. De kan begära att bli hörda i närvaro av sin advokat och att advokaten deltar i andra rättegångshandlingar under förundersökningen (§ 165). Om de hålls häktade eller avtjänar ett fängelsestraff får de tala med sin advokat utan att en tredje man är närvarande. Ovannämnda rättigheter gäller den tilltalade även om dennes rättshandlingsförmåga har dragits tillbaka eller begränsats.

[...]

Den berörda personen kan i straffrättsliga förfaranden företräddas av ett ombud (§§ 50 och 51 i straffprocesslagen), som kan vara en advokat.

Sekretessen i kommunikationen mellan en advokat och klienten är en allmän princip som gäller även för förhör genom videokonferens. Enligt § 21.1 i lag nr 85/1996 om advokatyrtket är advokaten skyldig att hålla alla sakförhållanden som han eller hon får kännedom om i samband med tillhandahållandet av juridiska tjänster konfidentiella. Advokatens sekretess är en nödvändig grund för ett förtroendeförhållande mellan advokaten och klienten.

Ett utkast till lag om ändring av lagen om advokatyrtket (deputeradekammarens dokument nr 623) är för närvarande föremål för lagstiftningsprocessen (särskilt i avvaktan på den andra behandlingen i det tjeckiska parlamentets deputeradekammare). Den ändrade lagen kommer bland annat att stärka skyddet av konfidentialitet mellan klienten och advokaten. I detta syfte ska en ny § 3a läggas till lagen om advokatyrtket enligt följande:

1. Information som utgör innehållet i kommunikation som en advokat, advokatpraktikant och andra personer

som avses i § 21(9)(a) har med en klient vid utövandet av advokatycket är konfidentiell, om sådan sekretess ligger i klientens intresse. På samma sätt är information som erhålls eller genereras under eller i omedelbar anslutning till utövandet av advokatycket konfidentiell, i den mån den gör det möjligt att få information om innehållet i den kommunikation som avses i första meningen eller om de juridiska tjänster som tillhandahålls, om sådan sekretess ligger i klientens intresse.

2. Den information som avses i punkt 1 och som innehas av andra personer än en advokat, advokatpraktikant eller andra personer som avses i § 21.9a ska uttryckligen märkas för att klargöra att det är konfidentiell information som skyddas enligt denna lag.

3. Den som erhåller den information som avses i punkt 1 får inte missbruka den eller lämna ut den till en annan person utan rättslig grund eller utan samtycke från den person till vilken de juridiska tjänsterna tillhandahålls.

(e) Information om hur personer som har föräldraansvar eller andra lämpliga vuxna informeras om hörandet av ett barn genom videokonferens eller annan teknik för distanskommunikation – hur beaktas barnets bästa?

Enligt § 60 i lag nr 218/200 om straffrättsligt ansvar för unga och rättskipning i mål med unga som tilltalade samt om ändring av vissa lagar (lagen om ungdomsbrottslighet) ska den unges juridiska ombud eller vårdnadshavare, det behöriga organet för socialt och rättsligt skydd av barn samt övervaknings- och medlingstjänsten utan onödigt dröjsmål underrättas om att ett straffrättsligt förfarande har inletts mot en ung person. Enligt § 43.1 i lagen om ungdomsvård har den unges juridiska ombud eller vårdnadshavare också rätt att företräda den unge, och särskilt att välja en advokat åt den unge, att lägga fram yrkanden för den unges räkning och att lämna in ansökningar och söka rättsmedel för den unges räkning. Det rättsliga ombudet har också rätt att delta i alla rättegångshandlingar som ungdomar får delta i enligt lagen, vilket även inbegriper förhör som genomförs via videokonferens.

Enkelt uttryckt säkerställer de civilrättsliga mekanismerna att innehavaren av föräldraansvar i princip inte kan vara en person som det inte skulle vara till barnets bästa att underrätta om hörandet av barnet. Om föräldrarna inte utövar sitt föräldraansvar på rätt sätt, eller om de har missbrukat eller allvarligt försummat sitt föräldraansvar, kommer deras föräldraansvar att begränsas eller upphävas av domstolen. I sådana fall har föräldrarna inte föräldraansvar. Detta övertas av en annan erkänt ansvarig vuxen, som också är barnets juridiska ombud och som sådant har de rättigheter som avses i § 43 i lagen om ungdomsvård. I stället för det juridiska ombudet kan de relevanta rättigheterna innehas av en särskilt förordnad förmyndare, som också är en erkänt ansvarig vuxen, men som inte är det juridiska ombudet. Detta är anledningen till att förmyndaren nämns separat i § 43.1 i lagen om ungdomsvård.

Punkt 2 i § 43 säkerställer att, i undantagsfall där ingen av de ansvariga vuxna som avses i punkt 1 kan utöva de aktuella rättigheterna i en given situation (till exempel på grund av en intressekonflikt), en särskilt förordnad förmyndare – som vanligtvis är en person som föreslås av den unge själv – utses för att utöva dessa rättigheter.

§ 43 Juridiskt ombud eller särskilt förordnad förmyndare för en ung person

1. Den unges juridiska ombud eller särskilt förordnade förmyndare har också rätt att företräda den unge, och särskilt att välja en advokat åt den unge och lägga fram yrkanden, lämna in ansökningar och söka rättsmedel för den unges räkning. Det juridiska ombudet har också rätt att delta i alla rättegångshandlingar som ungdomar kan delta i enligt lagen. För att gynna ungdomar får det juridiska ombudet eller den särskilt förordnade förmyndaren också utöva dessa rättigheter mot den unges vilja. Den unges juridiska ombud eller särskilt förordnade förmyndare har också rätt att ställa frågor till den person som hörs, ta del av handlingarna med undantag för röstningsprotokollet och vittnets personuppgifter enligt § 55.2 i straffprocesslagen, göra utdrag och anteckningar ur dem och på egen bekostnad göra kopior av handlingarna eller delar av dem. De straffrättsliga myndigheter som avses i denna lag är skyldiga att utan onödigt dröjsmål ge det juridiska ombudet eller den särskilt förordnade förmyndaren information om barnets rättigheter. Om skälen för att utse en särskilt förordnad förmyndare enligt punkt 2 inte längre föreligger, ska den unges juridiska ombud eller förmyndare informeras om den unges rättigheter som kan utövas under det pågående skedet av förfarandet.

2. I fall där det finns risk för dröjsmål och där den unges juridiska ombud eller särskilt förordnade förmyndare inte kan utöva sina rättigheter enligt punkt 1, eller där ingen förmyndare har utsetts trots att det finns skäl att utse en sådan, ska rättens ordförande och, vid förundersökning, den allmänna åklagaren utse en särskilt förordnad förmyndare för den unge så att denne kan utöva sina rättigheter. Rättens ordförande eller, i

förundersökningen, den allmänna åklagaren ska till särskilt förordnad förmyndare utse en person som föreslagits av den unge. Om den unge inte föreslår någon person eller om den unge föreslår en person som det finns rimliga skäl att befara inte kommer att tillvarata den unges intressen på ett tillfredsställande sätt, ska rättsens ordförande eller, i förundersökningen, den allmänna åklagaren utse en annan lämplig person, t.ex. en närstående person, en anställd vid ett organ för socialt och rättsligt skydd för barn eller någon annan person som har erfarenhet av barnuppfostran, eller en advokat. En person som inte är advokat får utses till särskilt förordnad förmyndare endast med deras samtycke. Beslutet om utnämning av en särskilt förordnad förmyndare ska meddelas den person som utsetts och, om detta inte är uteslutet på grund av ärendets art, även den unge. Ett klagomål får inges mot ett beslut om att utse en särskilt förordnad förmyndare.

§ 60 Inledande av ett straffrättsligt förfarande

Den unges juridiska ombud eller särskilt förordnade förmyndare, det behöriga organet för socialt och rättsligt skydd för barn samt övervaknings- och medlingstjänsten ska också utan onödigt dröjsmål underrättas om att ett straffrättsligt förfarande har inletts mot den unge.

(f) I enlighet med § 55a.1 i straffprocesslagen är det obligatoriskt att göra video- och ljudinspelningar om videokonferensutrustning används vid genomförandet av en rättegångshandling i straffrättsliga förfaranden. Det faktum att en ljud- och/eller videoinspelning av rättegångshandlingen gjordes utöver den skriftliga uppteckningen måste noteras i den skriftliga uppteckningen av denna handling, med angivande av, förutom tid, plats och sätt för genomförandet av handlingen, de medel som användes (vad som spelades in och vilken inspelningsutrustning och vilket medium som användes för att göra inspelningen).

I enlighet med § 55a.2 i straffprocesslagen ska det tekniska mediet för inspelningen bifogas handlingarna eller så ska det av handlingarna framgå var mediet förvaras. Detta medium måste identifieras med hjälp av ett referensnummer, namnet på den person som hörs, tidpunkten för förhandlingen och andra nödvändiga uppgifter, och bifogas handlingarna eller förvaras på en säker plats med förvaringsplatsen angiven i handlingarna.

Eftersom dessa medier tjänar till att dokumentera förloppet av rättshandlingen bör de inte ändras på något sätt, t.ex. genom att förkortas, klippas eller kompletteras med tillhörande text, eftersom detta kan minska deras bevisvärde och kan bli föremål för senare invändningar från parterna.

Det bör noteras att justitieministeriet för närvarande behandlar synpunkter på ändringar av strafflagstiftningen, som bland annat kommer att påverka bestämmelserna i § 55a i straffprocesslagen i syfte att göra användningen av videokonferenser i straffrättsliga förfaranden mer flexibel, även med hänsyn till den tekniska utvecklingen på detta område. Denna ändring ska läggas fram för regeringen under de kommande veckorna.

§ 55a

Användning av särskilda metoder för uppteckning av förhandlingar

1. Om det är nödvändigt kan förloppet av en rättegångshandling också antecknas med stenografi, som sedan tillsammans med utskriften i vanlig skrift fogas till protokollet, eller med hjälp av en ljud- eller bildupptagning eller på något annat lämpligt sätt. Om videokonferensutrustning används vid utförandet av en rättegångshandling ska en ljud- och videoinspelning alltid göras.

2. Om en ljud- eller videoinspelning av en rättegångshandling görs utöver den skriftliga uppteckningen ska detta noteras i uppteckningen av handlingen, med angivande av, utöver den tid, plats och det sätt på vilket handlingen utfördes, de metoder som använts. Det tekniska mediet för uppteckningen ska bifogas handlingarna eller så ska det i handlingarna anges var mediet lagras.

(g) Den person som hörs har rätt att invända mot kvaliteten på video- och ljudinspelningen när som helst under videokonferensförhöret. Invändningar kan till exempel resultera i att förhöret pausas, medan man väntar på att inspelningens kvalitet ska förbättras, eller avslutas. I samtliga fall ingår eventuella invändningar i uppteckningen av rättegångshandlingen.

Under förundersökningen kan en ansökan lämnas in i enlighet med § 157a i straffprocesslagen för att granska en polismyndighets agerande (dvs. om polismyndigheten inte har agerat i enlighet med lagen kan dess agerande

ifrågasätts).

Domen kan överklagas genom ett överklagande i enlighet med § 245 och följande i straffprocesslagen, där den berättigade personen (som också, i den mån det är relevant, är den tilltalade och deltagaren) också kan överklaga en överträdelse av bestämmelserna om förfarandet före domen, om överträdelsen kan ha lett till att domslutet är felaktigt eller saknas. Om domen föregåtts av väsentliga fel i förfarandet, särskilt åsidosättande av bestämmelser om rätten till försvar, som kan ha påverkat riktigheten och lagenligheten av den del av domen som prövas, upphäver appellationsdomstolen domen.

Alla beslut från en polismyndighet och förstainstansavgörande från domstolen och den allmänna åklagaren kan bestridas genom ett klagomål om det är tillåtet enligt lag. Ett avgörande kan också bestridas för överträdelse av bestämmelserna i det förfarande som föregick avgörandet, om en sådan överträdelse skulle ha kunnat medföra att en operativ del av avgörandet var felaktig. Ett klagomål kan också inges av en person som direkt berörs av avgörandet, dvs. i förekommande fall även av den tilltalade eller en deltagare.

(h) Två plattformar används för videokonferenser, nämligen Polycom och Webex, som har använts sedan början av 2024.

(i) Om den person som ska höras inte sitter i häkte eller avtjänar ett frihetsstraff måste denne inställa sig inför en på förhand överenskommen åklagarmyndighet (t.ex. en domstol eller en polisstation på sin bosättningsort), som tekniskt ordnar en videokonferenslänk med den myndighet som genomför förhöret.

Åklagarmyndigheten är skyldig att underrätta advokaten om plats och tid för förhöret, men underrättelsen om platsen för förhöret varierar beroende på den hörda personens processuella status. Om den tilltalade ska höras via videokonferens bör advokaten informeras om var den tilltalade har kallats. Om rättshandlingen däremot ska vara ett förhör via videokonferens med en medtilltalad person som inte företräds av den anmälda advokaten, eller med ett vittne eller en sakkunnig, anges den plats varifrån förhöret kommer att hållas av åklagarmyndigheten som den plats där förhöret kommer att äga rum.

(j) Ja, programmet Beey används för att överföra en ljud- eller videoinspelning och sedan konvertera den till text. Domstolar, åklagarmyndigheter och fängelser har tillgång till ansökan.

(k) Kontroll av identiteten på den person som ska höras regleras av § 111a.2 i straffprocesslagen (se den fullständiga ordalydelsen i denna bestämmelse ovan). Den bestämmelsen gäller förhör med en person med status som tilltalad (en misstänkt, tilltalad eller dömd person) samt andra personer, inbegripet deltagare. Om förhöret med en person genomförs med hjälp av videokonferensutrustning, ska personens identitet kontrolleras av en tjänsteman vid domstolen, åklagarmyndigheten eller polismyndigheten som utsetts för detta ändamål av den person som genomför förhöret, beroende på vilken åklagarmyndighet som genomför förhöret. I enlighet med andra meningen i det stycket får rättens ordförande, chefsåklagaren, fängelsedirektören eller polismyndighetens chef, med samtycke från den person som håller förhöret, utse en tjänsteman vid domstolen, åklagarmyndigheten, fängelset eller polismyndigheten på den plats där den person som ska höras befinner sig till den person som kontrollerar identiteten hos de personer som hörs. Denna utsedda tjänsteman ska närvara på den plats där den person som hörs befinner sig under hela förhöret.

(l) Såsom anges ovan har den tilltalade i enlighet med § 33.1 i straffprocesslagen rätt att begära att han eller hon hörs i närvaro av sin advokat och att advokaten deltar i andra rättegångshandlingar i förfarandet. När den hörda personen har avslutat sitt oavbrutna vittnesmål får åklagarmyndigheten och därefter andra personer ställa frågor till den hörda personen för att undanröja eventuella motsägelser i vittnesmålet, för att ytterligare klargöra de omständigheter som den hörda personen har uppgett eller för att komplettera information som den hörda personen inte själv har nämnt i sitt vittnesmål (§§ 92.3 och 101.3 i straffprocesslagen). När en person under 18 år hörs får frågor endast ställas via åklagarmyndigheten och inte direkt av advokaten eller andra personer som deltar i förhandlingen.

§ 92

1. Förhöret med den tilltalade ska genomföras på ett sådant sätt att det i den mån det är möjligt ger en fullständig och tydlig bild av de sakförhållanden som är relevanta för det straffrättsliga förfarandet. Den tilltalade ska inte på något sätt tvingas vittna eller erkänna. Under förhöret måste personen skyddas.

2. När den tilltalade hörs ska han eller hon tillfrågas om sina personliga, familjemässiga, ekonomiska och andra förhållanden för att fastställa de sakförhållanden som är nödvändiga för att bestämma typ och omfattning av påföljd i händelse av ett beslut om fällande dom mot den tilltalade. Dessutom är det nödvändigt att fråga om tidigare domar och andra lagföringsåtgärder mot den tilltalade personen.
3. Den tilltalade ska ges tillfälle att i detalj bemöta misstankarna, särskilt genom att lämna en sammanhängande redogörelse för de sakförhållanden som ligger till grund för misstankarna, ange eventuella omständigheter som förmildrar eller motbevisar misstankarna och lägga fram bevis för detta.
4. Den tilltalade kan uppmanas att komplettera vittnesmålet eller undanröja eventuella ofullständigheter, tvetydigheter eller motsägelser. Frågor ska ställas på ett tydligt och lättbegripligt sätt utan några vilseledande eller osanna påståenden. Frågorna får inte i sig ange hur de ska besvaras.

§ 101

1. Innan ett vittne hörs är det alltid nödvändigt att fastställa hans eller hennes identitet, hans eller hennes förhållande till den tilltalade, att informera honom eller henne om rätten att vägra att vittna och, om nödvändigt, om skyldigheten att inte vittna eller möjligheten att väcka talan enligt § 55.2, och om hans eller hennes skyldighet att säga hela sanningen och inte dölja något. De ska också informeras om vikten av vittnesmål när det gäller allmänintresset och de straffrättsliga konsekvenserna av falska vittnesmål. Om en person under 15 år hörs som vittne ska personen instrueras på ett sätt som är lämpligt för personens ålder.
2. I början av förhöret ska vittnet tillfrågas om sitt förhållande till målet och parterna och, om det behövs, om andra omständigheter som är relevanta för att fastställa vittnets trovärdighet. Förhöret med vittnet ska genomföras på ett sådant sätt att det i möjligaste mån ger en fullständig och tydlig bild av de sakförhållanden som är relevanta för det straffrättsliga förfarandet och som vittnet har uppfattat med sina egna sinnen. Vittnet ska ges möjlighet att oavbrutet berätta allt vad han eller hon känner till om målet och varifrån han eller hon har fått sin kännedom om de omständigheter som han eller hon uppger. När vittnen hörs ska deras person skyddas, särskilt när det gäller deras personuppgifter och privatliv.
3. Ett vittne kan uppmanas att komplettera vittnesmålet eller undanröja eventuella ofullständigheter, tvetydigheter eller motsägelser. Frågor om det hörda vittnets privatliv, särskilt om det rör sig om ett brottsoffer, får endast ställas om det är nödvändigt för att klargöra de omständigheter som är relevanta för det straffrättsliga förfarandet och ska ställas på ett särskilt känsligt sätt och så uttömmande som möjligt, så att förhöret inte behöver upprepas. Frågorna ska formuleras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till vittnets ålder, personliga erfarenhet och psykiska tillstånd, med vederbörlig hänsyn. Ett vittne får inte ställas frågor som innehåller vilseledande eller falska påståenden eller som avser frågor som endast ska fastställas utifrån vittnesmålet.
4. Om det är nödvändigt för att fastställa handskriftens äkthet, får vittnet instrueras att skriva ett visst nödvändigt antal ord.

(m) Straffprocesslagen innehåller inga särskilda bestämmelser om tolkning vid videokonferenser, så de allmänna reglerna om tolkning i 2 kap. §§ 14 och 28 i straffprocesslagen är tillämpliga. Enligt § 2.14 i straffprocesslagen har den som uppger att han eller hon inte behärskar tjeckiska rätt att inför åklagarmyndigheten använda sitt modersmål eller ett språk som han eller hon uppger sig behärska. Ett sådant uttalande från den tilltalade är skäl för att utse en tolk i enlighet med avsnitt 28.1 första meningen i straffprocesslagen.

§ 2.14

[...]

14. Åklagarmyndigheterna ska genomföra förfarandena och fatta sina beslut på tjeckiska. Den som uppger att han eller hon inte behärskar tjeckiska har rätt att inför åklagarmyndigheten använda sitt modersmål eller ett språk som han eller hon uppger sig behärska.

[...]

§ 28

1. Om det är nödvändigt att tolka innehållet i en handling, ett vittnesmål eller någon annan rättegångshandling eller om den tilltalade utövar den rätt som avses i § 2.14, ska en tolk utses. Detsamma gäller för att utse en tolk för en person som det inte är möjligt att kommunicera med på annat sätt än genom ett av kommunikationssystemen för döva och dövblinda personer. Tolken får samtidigt vara protokollförare. Om den tilltalade inte anger ett språk som han eller hon behärskar eller anger ett språk eller en dialekt som inte är språket i hans eller hennes etniska grupp eller ett officiellt språk i det land där han eller hon är medborgare, och ingen person finns upptagen i förteckningen över tolkar för det språket eller den dialekten, ska åklagarmyndigheten utse en tolk för språket i hans eller hennes etniska grupp eller ett officiellt språk i det land där han eller hon är medborgare. För statslösa personer avses det land där personen är varaktigt bosatt eller ursprungslandet.

[...]

(n) Hur obehörig åtkomst till känsliga uppgifter eller dataflöden till okända enheter förhindras.

Pågående videokonferenser säkras genom totalsträckskryptering (varje enhet har ett unikt certifikat som genereras direkt för den), och metoden Lets encrypt används (utrustningscertifikat ändras var 60:e dag). WEB RCT videokonferenser – med en klient i en dator, webbläsare eller mobil enhet – skyddas med lösenord när mötet skapas. Det finns också en möjlighet till lokala (domän-)möten där ingen kan delta i mötet annat än inbjudna personer eller tjänstemän inom rättsväsendet. Det finns till exempel även videokonferensrum som skyddas av ett lösenord som är unikt för varje rum.

Säkerheten för själva inspelningen garanteras av en aktiv katalog med grupper och rättigheter, där åtkomst till filen endast ges till användare med relevanta rättigheter, utan vilka filen med inspelningarna inte kan nås.

4. Avgifter för förfaranden i frågor på privaträttens område

I. Avgifter för förfaranden vid tjeckiska domstolar

Domstolsavgifter för förfaranden vid tjeckiska domstolar regleras av lag nr 549/1991 om domstolsavgifter, i dess ändrade lydelse. Avgifter får endast tas ut för de förfaranden eller rättegångshandlingar som förtecknas i bilagan till denna akt med rubriken "Avgiftstabell".

Avgiften bör betalas tillsammans med ansökan om inledande av det relevanta förfarandet. Om en deltagare är osäker på domstolsavgiftens storlek och av den anledningen underlåter att betala avgiften i samband med att talan väcks, måste domstolen uppmana deltagaren att fullgöra den ytterligare skyldigheten att betala avgiften. I den formella underrättelsen måste domstolen informera dem om numret på det konto till vilket avgiften ska betalas och beloppet, och fastställa en tidsfrist på minst 15 dagar. Om domstolsavgiften fortfarande inte betalas inom den extra tidsfristen kommer domstolen att avbryta förfarandet.

Avgiftstabellen skiljer mellan rättegångsavgifter och avgifter för enskilda handlingar. Avgifterna är fastställda i tjeckiska koruna (CZK) Om avgiftsunderlaget är uttryckt i utländsk valuta beräknas den procentuella avgiften från avgiftsunderlaget omräknat till tjeckisk valuta enligt den kurs som publiceras av den tjeckiska centralbanken och som gäller den första dagen i den kalendermånad då avgiften förfaller till betalning eller då domstolen fattar beslut om skyldighet att betala avgiften. Vid omräkning av valutor för vilka en kurs inte publiceras av den tjeckiska centralbanken används USD-kursen för den valutan, såsom den deklarerats av centralbanken eller banken med motsvarande status i det land där den omräknade valutan är giltig. Avgiftsbetalaren måste bevisa giltigheten av den valutakurs som används genom att förse domstolen med en handling som erhållits genom utrikesministeriet.

II. Domstolsavgifter

a) Rättegångsavgifter

När det gäller rättegångsavgifter är den grundläggande utgångspunkten att domstolsavgiften beräknas utifrån det yrkade penningbeloppet, vilket också är fallet för småmålsförfarandet och det europeiska betalningsföreläggandet. För belopp upp till 20 000 CZK fastställs avgiften schablonmässigt (1 000 CZK), mellan 20 000 CZK och 40 000 000 CZK är avgiften 5 % av det yrkade beloppet och för ett belopp som överstiger 40 000 000 CZK är avgiften 2 000 000 CZK och 1 % av det belopp som överstiger 40 000 000 CZK. Belopp över

250 000 000 CZK räknas inte.

En särskild avgiftskategori införs genom lagen endast för elektroniska betalningsuppdrag. Här fastställs domstolsavgiften enligt följande:

1. Upp till och med 10 000 CZK: 400 CZK
2. För belopp över 10 000 CZK upp till och med 20 000 CZK: 800 CZK.
3. För belopp över 20 000 CZK: 4 % av beloppet.

För tvister som rör ideell skada i penningbelopp upp till 200 000 CZK är avgiften en schablonavgift (2 000 CZK) följt av 1 % av det yrkade beloppet.

I lagen fastställs dessutom ett antal andra regler i fall där tvisten inte rör en monetär betalning – avgifterna fastställs i sådana fall på schablonbasis. Till exempel, i händelse av en tvist om fast egendom, 5 000 CZK för varje fast egendom och 15 000 CZK för varje fast etableringsställe.

Särskilda domstolsavgifter fastställs också i dessa fall:

- Utfärdande av en tillfällig åtgärd – 1 000 CZK
- I frågor som rör fördelning av gemensam giftorättsgods och gemensamt ägande – 2 000 CZK (detta belopp ökas med 5 000 CZK per fast egendom och 15 000 CZK per fast etableringsställe).
- I underhållsärenden – 500 CZK för belopp upp till 50 000 CZK, därefter 1 %, upp till ett maximalt belopp om 15 000 CZK.
- För en ansökan om erkännande av utländska beslut i äktenskapsmål och fastställande av föräldraskap – 2 000 CZK.
- För en ansökan om att inleda ett förfarande i ett sidoärende (vid insolvensförfaranden) som avser en penningfordran – är domstolsavgiften 1 000 CZK för belopp upp till 20 000 CZK, därefter 5 % av det yrkade beloppet.
- För en ansökan om att inleda ett förfarande i ett sidoärende som inte avser en penningfordran:
 1. I en tvist som rör äktheten, beloppet eller rangordningen av en inlämnad fordran – 5 000 CZK.
 2. För varje fast egendom – 5 000 CZK.
 3. För varje fast etableringsställe eller för var och en av dess organisatoriska enheter – 15 000 CZK.
 4. För övriga ärenden – 2 000 CZK.

Det finns också en restklausul som gäller för de återstående fall som inte rör en penningfordran eller någon av de kategorier som uttryckligen nämns. I denna restklausul föreskrivs en domstolsavgift på 2 000 CZK.

För överklagandeförfaranden (ordinarie överklagandeförfaranden) fastställs domstolsavgiften på samma sätt som för talan i första instans.

Vid särskilda överklagandeförfaranden fastställs avgiften schablonmässigt:

1. monetär betalning upp till och med 100 000 CZK – 7 000 CZK.
2. För varje fast egendom – 14 000 CZK.
3. för varje fast etableringsställe eller för var och en av dess organisatoriska enheter – 28 000 CZK.
4. För övriga ärenden – 14 000 CZK.

b) Avgifter för administrativa handlingar

Domstolsavgifter för administrativa handlingar fastställs schablonmässigt. Till exempel:

- 300 CZK för utfärdande av ett intyg eller certifikat i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning,
- 500 CZK för att utfärda en ändring eller annullering av ett europeiskt arvsintyg.
- 150 CZK för att utfärda ett officiellt intyg om sakförhållanden som är kända i domstolshandlingar,
- 1 000 CZK för att utarbeta en inlägga till domstolshandlingar om detta är tillåtet enligt tjeckisk lagstiftning.
- 70 CZK för att göra en kopia av ett beslut, dokumentationen och ett bestyrkt utdrag ur register och register per sida eller delsid,
- 20 CZK för att göra en kopia (fotokopia) av handlingar, register, bilagor, register, andra delar av akterna och andra registreringshjälpmedel som domstolen innehar, inklusive utdrag ur dessa, för varje sida eller delsid,

- 50 CZK för tillhandahållande av en kopia av de elektroniska uppgifterna i filen på ett varaktigt medium, för varje medium,
- 100 CZK för transkription av en ljud- eller bildupptagning i form av en upptagning för varje sida eller del av sida.

5. Elektroniska betalningsmetoder

För närvarande är banköverföring den enda elektroniska betalningsmetoden i Tjeckien för betalning av domstolsavgifter. Avgifterna betalas via banköverföring till relevant domstols konto. Bankuppgifterna finns på de enskilda domstolarnas webbplatser, som finns på onlineportalen justice.cz/.

6. Underrättelse om tidig användning av det decentraliserade it-systemet

Tjeckien planerar inte tidig användning av det decentraliserade it-systemet före det användningsdatum som fastställts i enlighet med artikel 26.3 jämförd med artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2844.

7. Underrättelse om tidig användning av videokonferenser i frågor på privaträttens område

Tjeckien planerar inte tidig användning av videokonferenser på privaträttens område före den 1 maj 2025 i enlighet med artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2844.

8. Underrättelse om tidig användning av videokonferenser i frågor på straffrättens område

Tjeckien planerar inte tidig användning av videokonferenser i frågor på straffrättens området före den 1 maj 2025 i enlighet med artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2023/2844.

■ Senaste uppdatering: 18/05/2026

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.